

Trwanie życia w zdrowiu w 2022 r.

16.10.2023 r.

1 rok

Wzrost oczekiwanego trwania życia w zdrowiu mężczyzn w porównaniu do 2021 r.

W 2022 r. trwanie życia w zdrowiu wyniosło 60,1 roku dla mężczyzn i 63,7 roku dla kobiet. Oznacza to wzrost o 1 rok dla mężczyzn i o 0,6 roku dla kobiet w stosunku do 2021 r.

Wydłużenie trwania życia w zdrowiu jest jednym z głównych celów polityki zdrowotnej wielu krajów. Jeżeli oczekiwane trwanie życia w zdrowiu wzrasta szybciej niż przeciętne trwanie życia, oznacza to, że ludzie przez coraz większą część życia charakteryzują się dobrym zdrowiem. Oczekiwane lata przeżyte w zdrowiu (Healthy Life Years, HLY) nazywane też wskaźnikiem oczekiwanej długości życia bez niepełnosprawności (Disability Free Life Expectancy, DFLE) to wskaźnik obrazujący sytuację zdrowotną ludności, obliczany na podstawie tablic trwania życia oraz indywidualnie i subiektywnie postrzeganej niepełnosprawności.¹ Wartość HLY_x interpretuje się jako przewidywaną średnią liczbę lat jaką ma do przeżycia bez niepełnosprawności osoba w wieku x ukończonych lat, pod warunkiem, że aktualne warunki umieralności i utraty zdrowia populacji nie ulegną zmianie do końca trwania życia tej osoby.

Różnica w trwaniu życia w zdrowiu w momencie urodzenia (HLY_0) w 2022 r. między płciami wyniosła 3,6 roku na korzyść kobiet. Wartość ta zmniejsza się wraz z przeżyтыми latami. Dla osób w wieku 50 lat wyniosła 2,1 roku, a dla osób w wieku 65 lat już tylko rok. Dla porównania różnica w przeciętnym trwaniu życia w momencie narodzin (e_0) w tym samym roku wyniosła 7,7 roku.

W analizie oczekiwanego trwania życia w zdrowiu HLY_x ważne jest uwzględnienie również przeciętnego trwania życia e_x (Wykres 1). Pozwala to m.in. na określenie jaka część życia wolna jest od niepełnosprawności. Do 2022 r. poziom HLY_0 zmieniał się proporcjonalnie do wartości przeciętnego trwania życia (e_0), dla mężczyzn stanowiąc ok. 80% e_0 , a dla kobiet ok. 77%.^{2,3} Oznacza to, iż mimo że dla mężczyzn przewiduje się krótsze trwanie życia, to większą jego część przeżyją bez niepełnosprawności.

Wartość wskaźnika trwania życia w zdrowiu jest wyższy dla kobiet niż dla mężczyzn

Mężczyźni większą część swojego życia przeżywają bez niepełnosprawności

¹ Niepełnosprawność szacowana jest na podstawie zmiennych pozyskanych z przeprowadzanego corocznie od 2005 r. Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (Eurostat, EU-Statistics on Income and Living Conditions Survey, EU-SILC).

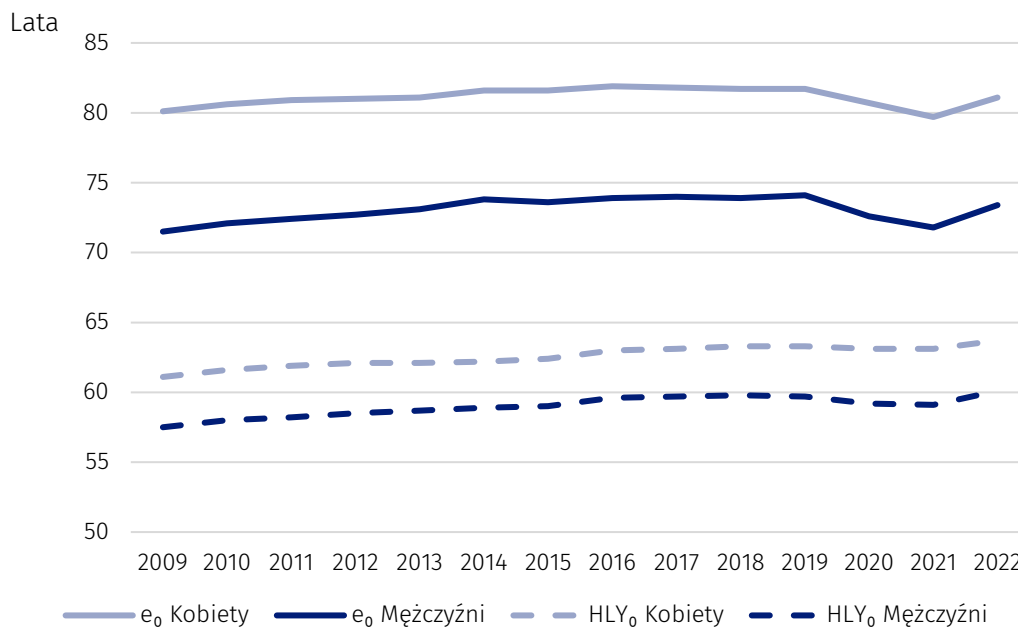
² Góral-Radziszewska, K., Waśkiewicz, K., Potyra, M. i Kuczyńska, K. (2020). *Trwanie życia w zdrowiu w Polsce w latach 2009-2019*, Warszawa, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/trwanie-zycia/trwanie-zycia-w-zdrowiu-w-polsce-w-latach-2009-2019,4,1.html>

³ Główny Urząd Statystyczny, *Trwanie życia w zdrowiu w 2020 r.* [Informacja sygnałna], Warszawa 2021, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/trwanie-zycia/trwanie-zycia-w-zdrowiu-w-2020-r-,5,1.html>

Różnica między wartościami wskaźników HLY₀ mieszkańców miast oraz wsi zmieniała się dynamicznie od 2009 roku. Największa była w latach 2009-2011 (na poziomie ok. 1,5 roku, przy czym najwyższa wyniosła 1,8 w 2010 r. dla mężczyzn), później gwałtownie się zmniejszyła (w latach 2012-2015).² W 2022 r. współczynnik HLY₀ dla mężczyzn w miastach wyniósł 60,1, a na wsi 60,2 roku, natomiast dla kobiet odpowiednio 63,8 oraz 63,5 roku (Tablica 1). Zarówno dla osób mieszkających w miastach jak i na obszarach wiejskich stwierdzono wyraźny wzrost HLY w porównaniu do 2021 r.

W 2022 r. po raz pierwszy mężczyźni mieszkający na obszarach wiejskich charakteryzowali się dłuższym trwaniem życia w zdrowiu (o 0,1 roku) niż mężczyźni mieszkający w miastach

Wykres 1. Przeciętne trwanie życia (e₀) i oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) w momencie narodzin w Polsce w latach 2009-2022

Tablica 1. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu w momencie narodzin (HLY₀) oraz procent życia w zdrowiu (HLY₀/e₀) w 2022 r.

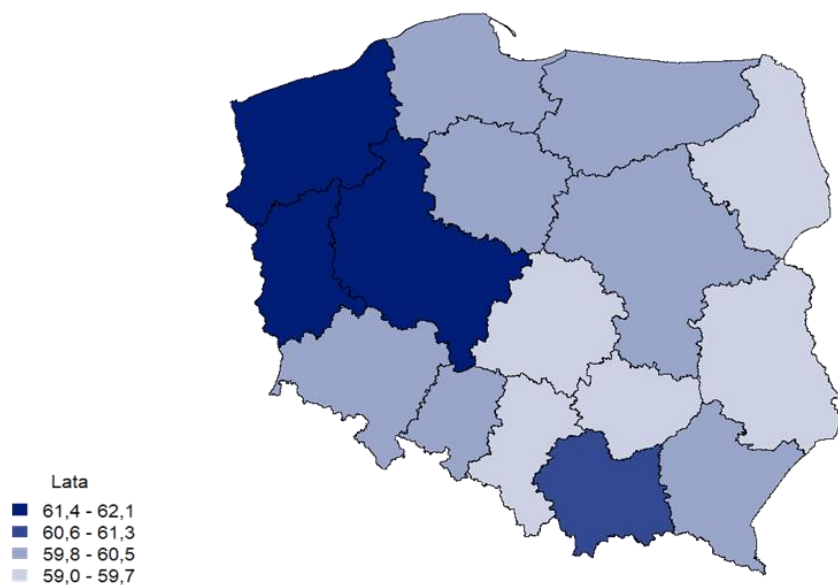
	Mężczyźni		Kobiety	
	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]
Polska ogółem	60,1	81,9	63,7	78,6
Miasto	60,1	81,6	63,8	78,8
Wieś	60,2	82,4	63,5	78,3
Dolnośląskie	60,1	82,4	64,3	79,7
Kujawsko-pomorskie	60,2	82,1	63,1	78,6
Lubelskie	59,0	80,6	62,3	76,3
Lubuskie	61,4	84,6	65,1	81,0
Łódzkie	59,1	82,0	62,4	78,0

	Mężczyźni		Kobiety	
	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]
Małopolskie	60,6	80,9	64,2	78,1
Mazowieckie	60,1	81,5	63,9	78,4
Opolskie	60,5	82,3	64,7	79,4
Podkarpackie	59,8	80,0	62,7	76,0
Podlaskie	59,2	80,4	62,7	75,9
Pomorskie	60,4	81,9	63,5	78,5
Śląskie	59,5	81,7	63,3	78,9
Świętokrzyskie	59,5	81,6	63,0	77,3
Warmińsko-mazurskie	59,8	82,5	63,3	78,5
Wielkopolskie	62,1	84,4	65,5	80,9
Zachodniopomorskie	61,6	84,7	65,3	81,0

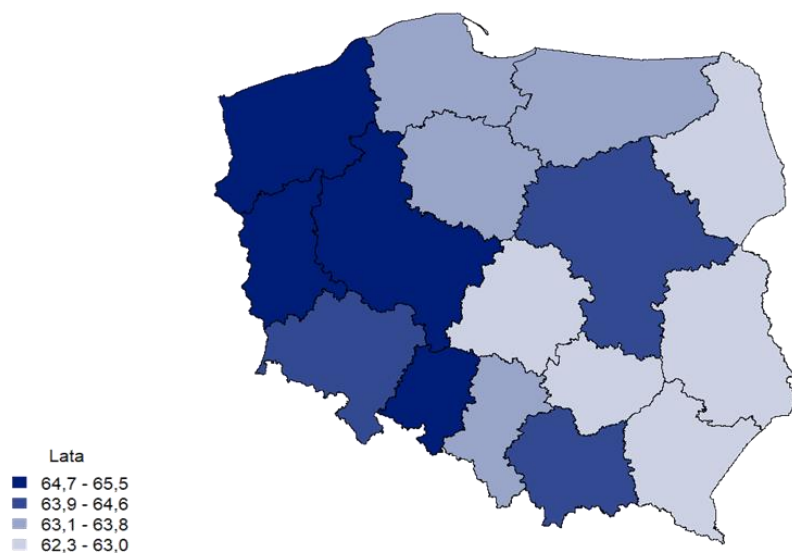
W 2022 r. wskaźnik HLY_o najbardziej zwiększył się (przyrost powyżej 1 roku w porównaniu do 2021 r.) dla mężczyzn w województwach: dolnośląskim (o 1,4 roku), lubuskim (o 1,3 roku), opolskim (o 1,2 roku) oraz małopolskim, mazowieckim i śląskim (o 1,1 roku), a dla kobiet w województwach: dolnośląskim (o 1,3 roku) i opolskim (o 1,2 roku). Warto odnotować, że trwanie życia w zdrowiu zmniejszyło się jedynie w przypadku kobiet mieszkających w województwie łódzkim (spadek o 0,2 roku).

W Polsce występuje duże zróżnicowanie wskaźnika trwania życia w zdrowiu w przekroju wojewódzkim. W 2022 r. rozpiętość między skrajnymi wartościami tego wskaźnika dla mężczyzn wyniosła 3,1 roku. Najdłuższym trwaniem życia w zdrowiu mężczyzn (Tablica 1, Mapa 1) charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (62,1 roku), zachodniopomorskie (61,6 roku) oraz lubuskie (61,4 roku), natomiast najkrótszym: lubelskie (59 lat), łódzkie (59,1 roku), śląskie i świętokrzyskie (po 59,5 roku). Wśród kobiet zróżnicowanie jest na zbliżonym poziomie i wynosi 3,2 roku. W tym przypadku (Tablica 1, Mapa 2) najdłuższe trwanie życia w zdrowiu wystąpiło w województwach: wielkopolskim (65,5 roku), zachodniopomorskim (65,3 roku), lubuskim (65,1 roku) oraz opolskim (64,7 roku), z kolei najkrótsze w województwach: lubelskim (62,3 roku), łódzkim (62,4 roku), podkarpackim i podlaskim (po 62,7 roku).

Mapa 1. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) dla mężczyzn w 2022 r. w podziale na województwa

Mapa 2. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) dla kobiet w 2022 r. w podziale na województwa

W województwach Polski zachodniej, a zwłaszcza północno zachodniej, proporcja oczekiwanego trwania życia w zdrowiu w momencie narodzin (HLY_0) do przeciętnego trwania życia (e_0) jest wyższa niż w województwach leżących na wschodzie kraju.

W przypadku mężczyzn województwa charakteryzujące się niskim zarówno trwaniem życia, jak i trwaniem życia w zdrowiu to: łódzkie, śląskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. W województwie kujawsko-pomorskim wartości obu wskaźników były zbliżone do poziomu krajowego. Województwo małopolskie było jedynym województwem w przypadku mężczyzn, gdzie oba wskaźniki osiągnęły wysoki poziom. Na uwagę zasługują również województwa lubuskie i zachodniopomorskie, w których pomimo niskiego trwania życia odnotowano relatywnie wysokie trwanie życia w zdrowiu.

W przypadku kobiet niskim poziomem obu parametrów charakteryzowały się województwa: łódzkie, kujawsko-pomorskie oraz śląskie. W województwie pomorskim parametry te były zbliżone do poziomu krajowego. Województwa, w których zarówno trwanie życia, jak i trwanie życia w zdrowiu wyraźnie przekroczyły poziom krajowy to małopolskie oraz opolskie. Na szczególną uwagę zasługują ponownie województwa lubuskie i zachodniopomorskie, w których pomimo niskiego trwania życia występował wysoki wskaźnik trwania życia w zdrowiu, wyraźnie przekraczający poziom krajowy.

Dodatkowe tablice dotyczące trwania życia w zdrowiu zostały umieszczone w plikach Excel stanowiących załączniki do niniejszego opracowania.

Mieszkańcy Polski zachodniej większą część życia przeżywają bez niepełnosprawności w porównaniu do mieszkańców Polski wschodniej

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Demograficznych
Dyrektor Dorota Szattys
Tel: 22 608 30 54

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- www.stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Trwanie życia w zdrowiu w Polsce w latach 2009-2019](#)

[Trwanie życia w zdrowiu w 2020 r.](#)

[Trwanie życia w zdrowiu w 2021 r.](#)

[Trwanie życia w 2021 r.](#)

[Trwanie życia w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu osób w wieku x lat \(HLY_x\)](#)

[Procent dalszego życia w zdrowiu \[%\]](#)

[Przeciętne dalsze trwanie życia osób w wieku x lat \(e_x\)](#)